

Examenreglement - GSR

VMBO 3, 4; HAVO 4, 5 & VWO 4, 5, 6

Het examenreglement wordt uitgegeven door de examencommissie GSR

Examencommissie:

G. Noordzij, examensecretaris

R.C. Hoogendoorn, examencoördinator havo/vwo

J. Goodijk, examencoördinator vmbo Rotterdam

D.L.J. Poldervaart, examencoördinator vmbo Rijswijk

L. van den Bosch, coördinator toetsweken en Pta's

GSR

Valenciadreef 15

3067 WL Rotterdam

tel. 010-2862930

examen@gsr.nl

September 2023

Inhoud

Algemene bepalingen.....	3
Artikel 1 Begrippenlijst	3
Artikel 2 Examenreglement.....	4
Artikel 3 Examencommissie	4
Artikel 4 Examenprogramma.....	4
Artikel 5 Indeling eindexamen.....	5
Artikel 6 Mogelijkheden vakkenkeuze	5
Artikel 7 Afwijking wijze van examinering	5
Artikel 8 Onregelmatigheden	6
Artikel 9 Procedure voor het indienen van beroep.....	7
Schoolexamen	8
Artikel 10 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)	8
Artikel 11 Inrichting schoolexamen.....	8
Artikel 12 Afwezigheid bij schoolexamen	8
Artikel 13 Gang van zaken tijdens school- en centrale examens	9
Artikel 14 Geldigheid van examenwerk	9
Artikel 15 Communicatie.....	10
Artikel 16 Herkansen van schoolexamens (havo, vwo).....	11
Artikel 17 Herexamen schoolexamen zonder centraal examen (havo, vwo).....	11
Artikel 18 Herkansen van schoolexamens (vmbo)	12
Artikel 19 Herexamen schoolexamen zonder centraal examen (vmbo).....	12
Centraal examen	13
Artikel 20 Tijdvakken en examendata	13
Artikel 21 Centraal examen in eerder leerjaar	13
Artikel 22 Verhindering deelname centraal examen	13
Artikel 23 Regels bij het centraal examen.....	14
Artikel 24 Bewaren examenwerk	15
Artikel 25 Inzage examenwerk	15
Uitslag, herkansing en diplomering.....	16
Artikel 26 Bepaling eindcijfer eindexamen	16
Artikel 27 Vaststelling uitslag	16
Artikel 28 Uitslag vmbo	16
Artikel 29 Uitslag havo en vwo	17
Artikel 30 Bekendmaking uitslag.....	17
Artikel 31 Herkansing centraal examen	17

Artikel 32 Diploma en cijferlijst	17
Slotbepaling.....	18
Bijlagen.....	18

Algemene bepalingen

Artikel 1 Begrippenlijst

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. Bevoegd gezag: Bestuurder van de GSR
- b. Centraal examen (CE) het examen dat plaatsvindt volgens de door het CvTE vastgestelde en genormeerde voorschriften, incl. Flexibele digitale examens vmbo bb/kb;
- c. Commissie van beroep de commissie waar de kandidaat in beroep kan gaan tegen een beslissing van de bestuurder;
- d. CSPE centraal schriftelijk en praktisch eindexamen voor de beroepsgerichte programma's in het vmbo;
- e. Uitvoeringsbesluit WVO 2020 het Eindexamenbesluit VO bevat wettelijke voorschriften voor de examens havo/vwo en vmbo;
- f. Examen het geheel van schoolexamen (SE) en centraal examen (CE);
- g. Examencommissie de commissie die tot taak heeft om de kwaliteit van de schoolexaminering te borgen;
- h. Examensecretaris de door de bestuurder uit het personeel van de school aangewezen persoon die samen met de directeur onderwijs verantwoordelijk is voor de organisatie en het goed verloop van het examen;
- i. Examendossier het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals vastgelegd in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)
- j. Handelingsdeel een deel van het schoolexamen, waarbij een (kleinere of grotere) opdracht moet worden gemaakt die tenminste met een voldoende dient te worden beoordeeld.
- k. Kandidaat ieder die door de directeur onderwijs tot het (deel)eindexamen is toegelaten;
- l. Onregelmatigheid het niet voldoen aan de voorschriften die gelden voor het examen, waaronder het plegen van fraude;
- m. Profielwerkstuk het werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betreffende profiel.
- n. Programma van toetsing en afsluiting (PTA) het overzicht van de examenonderdelen die in het kader van het schoolexamen worden afgenomen;
- o. Schoolexamen (SE) het eerste deel van het examen dat moet worden afgesloten voordat kan worden deelgenomen aan het centraal examen en is beschreven in het programma van toetsing en afsluiting; de opgaven hiervan worden vastgesteld, gecorrigeerd en beoordeeld door de betreffende vakgroep;
- p. Wet de Wet Voortgezet Onderwijs 2020 (WVO 2020)

Artikel 2 Examenreglement

1. Het examen is geregeld in de WVO 2020. In deze wet zijn de wettelijke regels vastgelegd die gelden voor de wijze waarop het examen wordt afgenomen.
2. De bestuurder stelt – na instemming van de medezeggenschapsraad – op grond van artikel 2.60 lid 1 WVO 2020, een examenreglement vast aangepast aan de organisatie en inrichting van het onderwijs en de begeleiding op de school. Het examenreglement omvat procedurele en organisatorische regelingen ter uitvoering van het schoolexamen en het centraal examen.
3. Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen
4. Het examenreglement wordt door de examensecretaris vóór 1 oktober toegezonden aan de Inspectie, (digitaal) beschikbaar gesteld aan de kandidaten en voor zover de kandidaten minderjarig zijn ook aan hun ouders/verzorgers.

Artikel 3 Examencommissie

1. De examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. Het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering;
 - b. Het opstellen van een voorstel voor het examenreglement;
 - c. Het opstellen van een voorstel voor het programma van toetsing en afsluiting;
 - d. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van de schoolexamens.
2. De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
3. Indien een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
4. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag via de directeur onderwijs aan het bevoegd gezag.
5. De bestuurder heeft de examencommissie ingesteld die bestaat uit een oneven aantal (tenminste drie) leden. Leden van het bevoegd gezag, de directeur, leden van de MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie.

Artikel 4 Examenprogramma

1. De directeur onderwijs en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het examen af.
2. De minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het examen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. Een omschrijving van de examenstof voor ieder examenvak, en
 - b. Welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
3. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
4. Bij het (school)examen komen de volgende toetsvormen voor:
 - a. Toetsen met open of gesloten vragen
 - b. Mondelinge toetsen
 - c. Inleveropdrachten zonder beoordeling

- d. Praktische opdrachten
 - e. Profielwerkstuk
 - f. Handelingsdelen in het kader van LOB voor VMBO
5. Deelname aan de geplande schoolexametoetsen is verplicht.
 6. Het inleveren van werk, uiterlijk op de datum van deadline, dat behoort bij een praktische opdracht is verplicht.
 7. Vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld moeten uiterlijk 10 dagen voor aanvang van het eerste tijdvak van het Centraal Examen zijn afgesloten.

Artikel 5 Indeling eindexamen

1. Het examen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen of uit beide. Deelname aan alle toetsen van het eindexamen is verplicht.
2. Het centraal examen kan bestaan uit een centraal schriftelijk examen, een combinatie van een centraal schriftelijk en een centraal praktisch examen (CSPE) of een digitaal centraal examen dat in de plaats komt van een centraal schriftelijk examen.
3. Het schoolexamen vwo, havo en vmbo, voor zover het betreft de theoretische of gemengde leerweg, omvat mede een profielwerkstuk.

Artikel 6 Mogelijkheden vakkenkeuze

1. De kandidaten kiezen, rekening houdend met de artikelen 2.20 tot en met 2.28 van de WVO 2020, in welke vakken zij eindexamen willen doen.
2. Een kandidaat kan in overleg met de afdelingsleider een extra vak of vakken kiezen, binnen het wettelijk kader van de door de school aangeboden profielen en profielinhouden.

Artikel 7 Afwijking wijze van examinering

1. De directeur onderwijs kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur onderwijs de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, onder voorwaarde dat aan de overige bepalingen van de WVO 2020 wordt voldaan. De examensecretaris doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. Er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. De aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. Een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat voor een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt afgeweken van dit besluit, indien deze examenkandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en het Nederlands niet de moedertaal is. De afwijking, bedoeld in het derde lid, kan betrekking hebben op:
 - het vak Nederlandse taal en literatuur;

- het vak Nederlandse taal; of
 - enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.
 5. De rector of directeur doet van elke afwijking ingevolge dit artikel mededeling aan de inspectie.

Artikel 8 Onregelmatigheden

1. Wanneer er sprake is van een vermoeden van een onregelmatigheid, dient de examencommissie de kandidaat eerst te horen alvorens advies over een te nemen maatregel uit te brengen aan de directeur onderwijs.
2. Indien een kandidaat die zich ten aanzien van enig deel van het examen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur onderwijs – gehoord hebbende het advies van de examencommissie – maatregelen nemen. Enkele voorbeelden van onregelmatigheden zijn:
 - Zonder geldige reden afwezig zijn bij een examen
 - Niet tijdig inleveren van een praktische opdracht
 - Gebruik maken van niet-toegestane hulpmiddelen
 - Niet-toegestane communicatie
 - Bedrog of fraude (bijv. spieken, plagiaat)
3. De maatregelen, bedoeld in [artikel 2.61, eerste lid, van de wet](#), die de directeur onderwijs richting een examenkandidaat kan nemen, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c. het ongedig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst alleen kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
4. De maatregelen, bedoeld in het derde lid, kunnen afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen worden.
5. Indien een hernieuwd examen als bedoeld in het derde lid, onderdeel d, betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de examenkandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
6. De directeur onderwijs zendt de beslissing waarbij een maatregel als bedoeld in het derde lid wordt genomen aan de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers, en in afschrift aan de inspectie.

Artikel 9 Procedure voor het indienen van beroep

1. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur onderwijs, als bedoeld in artikel 8, in beroep gaan bij een door het Bevoegd gezag ingestelde commissie van beroep.
2. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.
3. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen vier weken na ontvangst van het beroepsschrift.
4. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het examen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het derde lid van artikel 8.
5. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de wettelijk vertegenwoordigers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur onderwijs en aan de Inspectie.
6. De beslissing van de commissie van beroep is bindend voor alle partijen.
7. Samenstelling van de commissie van beroep:
 - a. De commissie bestaat uit minimaal drie leden, te benoemen door bevoegd gezag.
 - b. De leden worden benoemd voor een termijn van drie jaar en zijn opnieuw benoembaar.
 - c. Niet tot (plaatsvervangend) lid van de commissie kunnen worden aangewezen de bestuurder, de directeur onderwijs, afdelingsleider, leden van de examencommissie, dan wel de examinatoren.
 - d. De commissie wijst uit haar midden een voorzitter, een secretaris en een algemeen adjunct aan.
 - e. Het bevoegd gezag kan een of meer personen aanwijzen als plaatsvervangend lid
 - f. De leden van de commissie van beroep:
Dhr. Rien van Dongen Dhr. Aaike Kamsteeg Dhr. Huib van Leeuwen
8. Het adres van de commissie is:
GSR, Commissie van beroep examen, Valenciadreef 15, 3067 WL Rotterdam.

Schoolexamen

Artikel 10 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)

1. De directeur onderwijs stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma voor toetsing en afsluiting (PTA) vast, dat in elke geval betrekking heeft op het huidige schooljaar.
2. In het PTA staat in ieder geval aangegeven:
 - a. Welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
 - b. Welke door de school vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
 - c. De inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
 - d. De wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen en herkansingen van het schoolexamen plaatsvinden;
 - e. De regels en wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. De directeur onderwijs draagt er zorg voor dat ten aanzien van de toetsen die deel uitmaken van het schoolexamen, in het PTA duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
 - a. De verplichte examenstof van het examenprogramma dat behoort tot het schoolexamen;
 - b. De examenstof van het examenprogramma die behoort die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen wordt getoetst;
 - c. Examenstof die is gekozen door de school;
 - d. Toetsen hebben een afsluitend karakter.

Artikel 11 Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier.
2. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken, waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht volgens hetgeen wat per vak in het PTA is aangegeven.
3. Het schoolexamen begint voor het vmbo in leerjaar 3 voor het havo in leerjaar 4 en voor het vwo in leerjaar 4 en wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
4. Deelname aan de geplande schoolexametoetsen is verplicht.
5. Het inleveren van werk dat behoort bij een praktische opdracht is op of voor de deadline verplicht.
6. De directeur onderwijs kan een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
7. Het schoolexamen kan bestaan uit een: schriftelijke toets met open en/of gesloten vragen, mondelinge toets met open en/of gesloten vragen, projecten, praktische opdracht, (profiel)werkstuk, presentatie, handelingsdelen, toets van bekwaamheid, verslag, portfolio, stage en LOB.

Artikel 12 Afwezigheid bij schoolexamen

1. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is een toets bij te wonen, dan wel niet in staat is om werk in het kader van het schoolexamen tijdig in te

leveren, dan moet dit schriftelijk vóór of telefonisch op de dag van de toets vóór aanvang van de toets gemeld worden aan de administratie.

2. Indien een kandidaat te laat bij een toets verschijnt, kan hij uiterlijk tot een kwartier na aanvang van de toets tot het toetslokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.

Bij kijk- en luistertoetsen mogen kandidaten na aanvang van de toets niet meer toegelaten worden. Heeft de kandidaat zich binnen een kwartier na aanvang van de toets gemeld bij de Balie, dan kan hij/zij de toets inhalen op het inhaalmoment. Heeft de kandidaat zich later dan een kwartier na aanvang van de toets gemeld bij de Balie, dan wordt de toets gemaakt ten koste van de herkansingsmogelijkheid van die periode.

Artikel 13 Gang van zaken tijdens school- en centrale examens

1. Toetsen worden gemaakt met blauwe of zwarte inkt, tekeningen met potlood. Het gebruik van correctielak o.i.d. is niet toegestaan. Als een kandidaat deze handswijze niet volgt, dient het werk na de zitting te worden gekopieerd en het origineel in de kluis te worden bewaard.
2. In het PTA staat welke hulpmiddelen toegestaan zijn bij het toetsmoment.
3. Zowel uitwerkpapier als kladpapier wordt door de school verstrekt en moet beide worden ingeleverd bij de surveillant. Op ieder papier staat de naam van de kandidaat.
4. Voor het inleveren van Praktische Opdrachten gelden de wijze van inlevering, de hulpmiddelen en de deadlines uit het PTA of wat door examiner is aangegeven in SOM.
5. De directeur onderwijs draagt zorg voor het nodige toezicht bij toetsen. Tijdens dit toezicht handelen de toezichthouders volgens de door de directeur/bestuurder gegeven voorschriften.
6. Als het einde van de zitting wordt aangegeven dien je onmiddellijk te stoppen en het gemaakte werk in te leveren.
7. Het gemaakte werk moet persoonlijk worden overhandigd aan de surveillant.
8. Kandidaten blijven na aanvang van de toets minimaal een kwartier in het lokaal.
9. Voor kandidaten die tussentijds instromen, tussentijds van schoolsoort veranderen of na een bepaald leerjaar van schoolsoort veranderen, is er een aangepast PTA zodat zij alsnog voldoen aan de exameneisen die behoren tot de toepasselijke schoolsoort/-jaar. Als er sprake is van maatwerk neemt de directeur onderwijs, na overleg met examensecretaris, afdelingsleider, betrokken docenten, kandidaat en ouders een besluit.

Artikel 14 Geldigheid van examenwerk

1. Gemaakte schoolexamen toetsen worden, onder verantwoordelijkheid van de examiner, op school bewaard gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van het eindcijfer voor het schoolexamen.
2. Deelname aan een zitting betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt. Kandidaten doen er goed aan voor de aanvang van een examen zitting zeer bijzondere omstandigheden (bijv. ernstige ziekte of overlijden in de familie) en ook eigen ziekteverschijnselen te melden bij de examencommissie.
3. In overleg met de examencommissie moet van tevoren duidelijk vastgesteld worden of een kandidaat in zo'n geval in staat is aan het Schoolexamen deel te nemen.
4. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het lokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de examencommissie of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.

Artikel 15 Communicatie

1. De examiner corrigeert schriftelijke (of digitale) toetsen van het schoolexamen zo spoedig mogelijk, doch altijd binnen de daarvoor gestelde termijn van de schoolplanning. De examiner deelt de beoordeling zo spoedig mogelijk aan de kandidaat mee. De beoordeling van schriftelijke toetsen geschiedt aan de hand van een door de examiner(en) opgesteld antwoordmodel. De bij de correctie gehanteerde normering voor het vaststellen van het cijfer wordt aan de kandidaten meegedeeld. De kandidaat mag als het gemaakte werk gecorrigeerd is het eigen werk inzien op een door de docent aangewezen moment.
 - a. Bij de becijfering wordt gebruik gemaakt van een schaal lopend van 1 tot en met 10. De becijfering geschiedt tot op één decimaal nauwkeurig. Behalve bij lichamelijke opvoeding en het profielwerkstuk VMBO. Dat wordt beoordeeld met “goed”, “voldoende” of “onvoldoende”. Een beoordeling van “onvoldoende” geeft geen recht op een diploma.
 - b. Mondelinge toetsen worden afgenomen door de examiner; deze stelt de beoordeling vast. Tijdens mondelinge toetsen worden door de examiner aantekeningen of opname gemaakt aan de hand waarvan het cijfer wordt bepaald. De tijdens het afnemen van de mondelinge toets gemaakte aantekeningen en/of opname worden tenminste 4 schooldagen nadat de kandidaat de beoordeling is meegedeeld, bewaard. Indien schriftelijk bij de examencommissie bezwaar wordt aangetekend, wordt dit materiaal bewaard tot de beroepsprocedure definitief beëindigd is.
2. Als een kandidaat het niet eens is met de beoordeling van een toets voor het schoolexamen, kan hij tegen die beoordeling binnen twee schooldagen na de bekendmaking van de uitslag bezwaar aantekenen bij de examiner via e-mail. Dit bezwaar wordt door de kandidaat mondeling met de examiner besproken binnen vier dagen na de bekendmaking van de uitslag. De kandidaat kan zich hierbij laten bijstaan door een door hem aan te wijzen meerderjarige. Indien het gesprek geen overeenstemming oplevert, kan de kandidaat in beroep gaan bij de examencommissie, binnen zeven schooldagen na de bekendmaking van de uitslag. De examencommissie hoort de kandidaat, desgewenst in het bijzijn van een door de kandidaat aan te wijzen meerderjarige, én hoort de examiner. Van beide hoorzittingen wordt een verslag gemaakt. Indien blijkt dat er sprake is van een dusdanig verschil van mening dat partijen niet tot elkaar kunnen komen, kan de directeur of examensecretaris, gehoord het verslag van de examencommissie, afhankelijk van de aard van het geschil, een maatregel nemen.
3. Een dergelijke maatregel, die afhankelijk van de aard van het geschil ook in combinatie met een andere maatregel genomen kan worden, kan zijn:
 - a. Het nemen van het besluit dat het cijfer dan wel de beoordeling gehandhaafd wordt zoals bepaald door de examiner;
 - b. Het nemen van het besluit dat het cijfer, onder toepassing van het vastgestelde antwoordmodel en de gehanteerde norm voor vaststelling van het cijfer, door de examiner aangepast moet worden;
 - c. Het nemen van het besluit dat het werk opnieuw beoordeeld moet worden door de examiner of een andere vakdocent of via een second opinion;
 - d. Het ongeldig verklaren van het gemaakte werk; in dit geval wordt een toets van gelijkwaardig niveau gemaakt, zonder dat dit geldt als herkansing.
4. Zo nodig zal de examensecretaris, alvorens een beslissing te nemen, overleg hebben met de inspecteur. De examensecretaris neemt een beslissing binnen twee weken na het indienen van het bezwaar bij de examencommissie. De beslissing zal schriftelijk (via de mail) aan de kandidaat en aan de examiner worden meegedeeld.

5. Een kandidaat kan tegen een beslissing van de examencommissie in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag ingesteld commissie van beroep. Voor nadere bepalingen hieromtrent wordt verwezen naar wat in artikel 9 gesteld is.
6. Kandidaten kunnen hun cijfers raadplegen via SOM. Wanneer een leerling minderjarig is (en wanneer de leerling meerderjarig is met toestemming van de leerling) kunnen de wettelijke vertegenwoordigers van de leerling de resultaten raadplegen via het ouderportaal.
Na vaststelling van het School Examen Dossier ontvangt de kandidaat een overzicht van alle School examencijfers, inclusief de onderdelen van het combinatiecijfer. De kandidaat ondertekent voor ontvangst. Eventuele wijzigingen kunnen alleen die week nog worden verwerkt. Daarna worden de resultaten verstuurd naar de inspectie.

Artikel 16 Herkansen van schoolexamens (havo, vwo)

1. De herkansingsregeling heeft uitsluitend betrekking op schoolexamentoetsen. Overgangstoetsen en po's kunnen niet worden herkanst.
2. Wanneer een leerling een toets afbreekt, wordt deze toets als gemaakt of afgelegd beschouwd.
3. Wanneer een leerling wettig afwezig is tijdens een toets in de eerste termijn, behoudt hij het recht om de toets alsnog te maken. Alle gemiste schoolexamen- of overgangstoetsen worden ingehaald op de herkansingsdag. De gemiste schoolexamen- of overgangstoetsen dienen altijd ingehaald te zijn vóór aanvang van de volgende toetsweek. Indien dit niet is gebeurd, wordt het cijfer 1 toegekend en vervalt het recht op inhalen en/of herkansen.
4. Wanneer een leerling onwettig afwezig is, wordt dat opgevat als een onregelmatigheid in de zin van het examenreglement en wordt het cijfer 1 toegekend (NB: wegblijven op een examenmoment zonder dat dit van tevoren wordt gemeld door ouders/verzorgers/wettelijke vertegenwoordigers, wordt ook als onwettig verzuim gezien).
5. Een herkansing kan niet worden ingehaald; ook niet bij wettig verzuim.
6. Een inhaaltoets die na de toetsweek wordt gemaakt kan niet worden herkanst.
7. Een docent kan voorwaarden stellen voor deelname aan de herkansing.
8. De examencommissie (of schoolleiding bij niet-examenonderdelen) kan in individuele gevallen afwijken van bovenstaande regeling
9. Een herkansing/ inhaaltoets kan alleen schriftelijk worden aangevraagd (uitsluitend digitaal via het leerlingenportaal, tenzij de examencommissie anders beslist).
10. a. In de examenklas kan na elke toetsweek maximaal 1 examentoets worden herkanst
b. In voorexamenklassen heeft een leerling het recht na toetsweek 4 één schoolexamentoets te herkansen uit toetsweken 1 tot en met 4 en daarnaast nog één school examentoets uit toetsweek 5 (na toetsweek 5).

Artikel 17 Herexamen schoolexamen zonder centraal examen (havo, vwo)

1. Voor één van de vakken met uitsluitend een schoolexamen bestaat de mogelijkheid van een herexamen.
Dit wordt afgenomen nadat de resultaten van de schoolexamentoetsen van alle vakken bekend zijn en vóór de formele vaststelling van de resultaten van het schoolexamen.
2. Er gelden de volgende beperkingen voor deelname:
 - a. Hoort het vak *niet* tot het combinatiecijfer dan moet het cijfer gemiddeld lager zijn dan een 5,5
 - b. Hoort het vak *wel* tot het combinatiecijfer dan moet het gemiddelde cijfer van het combinatiecijfer lager zijn dan een 5,5 of het afzonderlijke vak gemiddeld lager zijn dan een 3,5
 - c. Het herexamen heeft betrekking op de totale leerstof van wat hoort bij het schoolexamen.

- d. Het herexamen heeft uitsluitend betrekking op toetsen met open en/of gesloten vragen; niet op praktisch werk, zoals po's en projecten: de resultaten van deze onderdelen blijven staan en worden volgens de geldende weging gemiddeld met de resultaten van de geherexamineerde onderdelen.

Artikel 18 Herkansens van schoolexamens (vmbo)

1. De herkansingsregeling heeft uitsluitend betrekking op schoolexamentoetsen. Overgangstoetsen en po's kunnen niet worden herkanst.
2. Na een toetsweek kan één schoolexamentoets worden herkanst.
3. In geval van wettig verzuim kunnen alle gemiste toetsen worden ingehaald.
4. Onwettig verzuim wordt opgevat als een onregelmatigheid in de zin van het examenreglement (wegblijven op een examenmoment zonder dat dit van tevoren wordt gemeld door ouders/verzorgers, wordt ook als onwettig verzuim gezien).
5. Een herkansing kan niet worden ingehaald; ook niet bij wettig verzuim.
6. Een inhaaltoets die na de toetsweek wordt gemaakt kan niet worden herkanst.
7. De examencommissie kan in individuele gevallen afwijken van bovenstaande regeling.
8. Voor KB en BB geldt daarnaast voor de praktijkvakken dat bij een onvoldoende gemaakte toets(onderdeel) op advies van de betrokken docent dit herkanst mag worden.

Artikel 19 Herexamen schoolexamen zonder centraal examen (vmbo)

Volgens het UVB-WVO 2020 artikel 3.16

1. De examenkandidaat die eindexamen vmbo aflegt kan het schoolexamen maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6.
2. De directeur onderwijs kan bepalen dat een examenkandidaat voor een of meer andere vakken dan maatschappijleer het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen.
3. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
4. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
5. Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of het herexamen, is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Centraal examen

Artikel 20 Tijdvakken en examendata

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het centraal examen in het eerste en tweede tijdvak wordt in principe afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het tweede tijdvak is bedoeld voor kandidaten die door overmacht tijdens het eerste tijdvak verhinderd waren om examen(s) af te leggen. Tevens biedt dit tijdvak de mogelijkheid tot het afleggen van een herkansing van het centraal examen voor een vak.
4. Het centraal examen in het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College van Toetsen en Examens en is bedoeld voor kandidaten die in de beide eerste tijdvakken verhinderd waren om een examen af te leggen. Het centraal examen van dit tijdvak wordt niet op de eigen school afgenomen.
5. In afwijking van het eerste en tweede lid kan het centraal schriftelijk en praktisch eindexamen (CSPE) ook in het voorlaatste leerjaar worden afgenomen en kent het geen eerste en tweede tijdvak, maar een door het College van Toetsen en Examens aangewezen periode.
6. De examencommissie stelt de kandidaten tijdig – in ieder geval ten minsten twee weken voor de aanvang van de examens – op de hoogte van de data en tijdstippen waarop het centraal examen zal plaatsvinden.

Artikel 21 Centraal examen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 20, tweede lid, kan de directeur onderwijs een kandidaat uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het examen.
2. Bij toepassing van het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Indien een kandidaat in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten

Artikel 22 Verhinderung deelname centraal examen

1. Wanneer een kandidaat vanwege een geldige reden, dit ter beoordeling aan de examencommissie, is verhinderd bij één of meer examens in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, krijgt hij de mogelijkheid om in het tweede tijdvak het centraal examen alsnog te voltooien. Dit voor maximaal twee examens per dag.
2. De kandidaat die verhinderd is deel te nemen aan een examen – als bedoeld in het eerste lid – wordt door de ouders dan wel door de kandidaat zelf - indien deze 18 jaar of ouder is - voor 8.00 uur (ochtendzitting) of voor 12.30 uur (middagzitting) als verhinderd gemeld op de wijze die de school vooraf heeft vastgesteld.
3. In afwijking van eerste lid geldt voor het centraal schriftelijk en praktisch eindexamen (CSPE) en de digitale centrale examens dat de kandidaat op een door het bevoegd gezag bepaald tijdstip de mogelijkheid tot het voltooien van deze examens krijgt.
4. Wanneer een kandidaat in het tweede tijdvak ook verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak of examenperiode voor het CSPE en digitale centrale examens

niet kan afronden, krijgt hij de mogelijkheid om in het derde tijdvak ten overstaan van het College van Toetsen en Examens zijn eindexamen te voltooien.

5. Afwezigheid bij het examen zonder geldige reden is een onregelmatigheid, waarbij de regels uit artikel 7 van dit reglement gelden.
6. Wanneer een kandidaat tijdens een centraal examen ziek wordt volgt de examencommissie, met onderbouwing van de artikelen 3.29 en 3.30 uit de WVO 2020, de volgende handelwijze.
 - a. De examencommissie overlegt in eerste instantie met de kandidaat over de vraag of deze het examen kan voortzetten.
 - b. Als de kandidaat het examen niet kan afmaken, gaat de examencommissie tijdens de zitting na of de kandidaat het examen later op diezelfde dag kan voortzetten. De examensecretaris overlegt hierover met de inspectie.
 - c. Als de kandidaat het examen op diezelfde dag kan voortzetten, dient de kandidaat tot die tijd in quarantaine te worden gehouden.
 - d. Indien de kandidaat het examen niet op dezelfde dag kan voortzetten, verzoekt de examensecretaris de inspectie per omgaande om het tijdens de zitting gemaakte examenwerk ongeldig te verklaren. Wanneer de inspectie het werk ongeldig verklaart, wordt de kandidaat voor het betreffende examen verwezen naar het volgende tijdvak.
 - e. De examensecretaris maakt op het proces-verbaal melding van het ziek worden.
 - f. De examensecretaris informeert de kandidaat schriftelijk over de wijze waarop het examen zal worden afgerond.

Artikel 23 Regels bij het centraal examen

1. Voor aanvang van het centraal examen worden kandidaten schriftelijk op de hoogte gesteld van regels en procedures tijdens het centraal examen.
2. In beginsel is deelname aan het centraal examen pas mogelijk, als zowel de becijferde als niet- becijferde onderdelen van de betreffende vakken van het schoolexamen zijn afgerond voor aanvang van het eerste tijdvak.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen over de opgaven gedaan. Mededelingen van het College van Toetsen en Examens zijn hier een uitzondering op.
4. De examencommissie is er verantwoordelijk voor dat er voldoende toezicht is bij het centraal examen.
5. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. De eindtijd blijft gelijk aan de oorspronkelijke eindtijd.
6. Een kandidaat mag niet zonder toestemming van degenen die toezicht houden, de examenruimte verlaten.
7. Kandidaten mogen, na inlevering van het gemaakte werk en de opgaven, de examenruimte niet eerder verlaten dan vanaf een half uur na de opening van het centraal examen.
8. Een overzicht van toegestane hulpmiddelen waarvan het gebruik door het College van Toetsen en Examens is toegestaan, zal tijdig aan de kandidaten worden uitgereikt. Het meenemen van andere dan de toegestane hulpmiddelen is verboden. Toegestane hulpmiddelen worden voorafgaand aan het examen gecontroleerd. Zie voor een overzicht van de toegestane hulpmiddelen bijlagen 1 en 2 van dit examenreglement.
9. Tassen, jassen, telefoons, smartwatches e.d. moeten buiten de examenruimte blijven.
10. Het centraal examen wordt binnen de leerwegen bb/kb digitaal (flexibel) afgenomen. Het centraal examen wordt binnen de leerwegen tl, havo en vwo gemaakt op papier,

gewaarmerkt en verstrekt door de school. Ook het kladpapier wordt door de school gewaarmerkt en verstrekt. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar het examenlokaal.

11. Het centraal examen mag niet met potlood worden gemaakt.
12. In het examenwerk mag niet worden gecorrigeerd met correctielak.
13. Alle aan de kandidaten voorgelegde opgaven en (klad)papieren voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van het centraal examen.
14. Een kandidaat, die gemaakt werk en opgaven heeft ingeleverd en de zaal heeft verlaten, mag niet meer worden toegelaten tot de examenruimte, ook niet wanneer hij buiten de examenruimte constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt. Voor de digitale examens bij bb/kb geldt dat de examens worden ingeleverd/verstuurd na de controle van de toezichthouder of de kandidaat alle opdrachten heeft gemaakt.
15. Gemaakt werk dat de examenruimte heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de examiner(s) worden ingenomen.
16. Deelname aan het centraal examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.

Artikel 24 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen wordt ten minste een half jaar na uitslagbepaling bewaard.

Artikel 25 Inzage examenwerk

1. De kandidaat heeft recht op inzage van zijn centraal examenwerk, hij dient hiertoe een verzoek in bij de examencommissie.
2. Het is de kandidaat niet toegestaan:
 - a. Aantekeningen op het werk maken;
 - b. (Delen van) het werk uit de ruimte mee te nemen;
 - c. Met foto's of andere middelen het werk te kopiëren;
 - d. Anderen dan de aanwezigen te betrekken bij de inzage.

Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 26 Bepaling eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. Voor vakken met alleen een schoolexamen worden de cijfers afgerond op een heel getal. Voorbeeld: een 5,51 wordt afgerond naar eindcijfer 6 en een 5,49 wordt afgerond naar eindcijfer 5.
3. Voor vakken met zowel een schoolexamen als een centraal examen wordt het schoolexamen afgerond op één decimaal.
4. De directeur onderwijs bepaalt het eindcijfer voor een vak dat wordt afgesloten met een centraal examen op het rekenkundig gemiddelde van het schoolexamencijfer en het eindexamencijfer. Dit cijfer wordt afgerond op een geheel getal. Voorbeeld: het gemiddelde van een 5,2 en een 5,7 is een 5,45. Dit wordt afgerond naar eindcijfer 5.

Artikel 27 Vaststelling uitslag

1. De directeur onderwijs en de examensecretaris stellen de uitslag vast met inachtneming van de artikelen 28 en 29 van dit examenreglement.
2. Indien dat nodig en mogelijk is om de kandidaat te laten slagen, betrekken zij van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen echter een eindexamen te vormen als bedoeld in het UVB-WVO2020 artikel 3.33.3

Artikel 28 Uitslag vmbo

De kandidaat is geslaagd als voldaan wordt aan de volgende vijf voorwaarden:

1. Voor de eindcijfers van de zes examenvakken plus maatschappijleer geldt:
 - a. Alle cijfers 6 of hoger
 - b. 1 x 5 (en andere cijfers 6 of hoger)
 - c. 2 x 5 of 1 x 4 en minimaal 1 compensatiepunt
2. Het gemiddelde van de CE-cijfers is minimaal 5,50;
3. Het eindcijfer voor Nederlands is minimaal een 5;
4. De vakken KSKV en LO en het profielwerkstuk zijn minimaal voldoende afgesloten en LOB is gevolgd;
5. De rekentoets is gemaakt door de kandidaten die geen examen doen in wiskunde, ongeacht het daarvoor behaalde cijfer.

Opmerkingen:

- a. Voor T4-leerlingen die een zevende vak hebben gekozen geldt:
 - a. Een cijfer voor het zevende vak dat hoger is dan een 6, telt als compensatie;
 - b. Een cijfer voor het zevende vak dat de uitslag negatief zou beïnvloeden mag weggelaten worden. Het komt dan niet op het diploma te staan.
- b. Voor BK4 geldt: het beroepsgerichte programma bestaat uit twee examenvakken.
 - a. Het profieldeel wordt afgesloten met een CSPE;
 - b. Het keuzedeel wordt afgesloten met een Schoolexamen
- c. In BK4 wordt geen profielwerkstuk gemaakt.
- d. Bij de Pilot Nieuwe Leerweg wordt er geen CSPE afgenomen en dus geldt het gemiddelde SE-cijfer van het praktijkgerichte vak als eindcijfer.

Artikel 29 Uitslag havo en vwo

Geslaagd is de kandidaat die voldoet aan één van de volgende voorwaarden:

- a. Hooguit 1 onvoldoende, die niet lager is dan een 5
- b. Hooguit 1 x 4 of 2 x 5 plus 2 compensatiepunten (compensatiepunten kunnen niet worden ontleend aan de afzonderlijke vakken en/of onderdelen die tezamen het combinatiecijfer vormen)
- c. Hooguit 1 x 4 + 1 x 5 plus 3 compensatiepunten (compensatiepunten kunnen niet worden ontleend aan de afzonderlijke vakken en/of onderdelen die tezamen het combinatiecijfer vormen)

En tevens voldoet aan alle volgende voorwaarden:

1. Elk van de afzonderlijke vakken en onderdelen die tezamen het combinatiecijfer vormen, beoordeeld is met een 4 of hoger
2. Een voldoende heeft voor het handelingsdeel lichamelijke oefening
3. Een gemiddeld centraal examencijfer heeft dat onafgerond een 5,5 of hoger is
4. Voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde (voor zover gevolgd) als eindcijfer maximaal één 5 heeft en de andere vakken een 6 of hoger
5. De rekentoets is afgelegd als wiskunde niet als examenvak is afgenomen

Opmerking:

Het schoolexamen kent bij havo en vwo een *combinatie-cijfer* van de vakken godsdienst, maatschappijleer, kvv en het profielwerkstuk. Dit combinatiecijfer kan een tekort of een compensatiepunt opleveren voor het examen.

Artikel 30 Bekendmaking uitslag

Zodra de uitslag volgens de artikelen 28 en 29 is vastgesteld, maakt de directeur onderwijs deze samen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend.

Artikel 31 Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het centraal praktisch examen (CSPE). De herkansing van het CSPE bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. Het recht om het CSPE te herkansen bestaat pas, zodra de uitslag als bedoeld in artikel 26 is bekendgemaakt.
2. De kandidaat meldt bij de examencommissie schriftelijk dat hij gebruik wil maken van het recht op herkansing. Dit dient gedaan te worden vóór een door de examencommissie te bepalen dag en tijdstip.
3. Het hoogste van de cijfers gehaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld volgens de uitslagregels, als bedoeld in artikel 28 en 29, en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat meegedeeld.

Artikel 32 Diploma en cijferlijst

1. De directeur onderwijs reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat een cijferlijst en de uitslag van het eindexamen uit.
2. De directeur onderwijs reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het examen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij

de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.

3. Indien een kandidaat in meer vakken examens heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. De directeur onderwijs en de examensecretaris tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Slotbepaling

In gevallen waarin deze regeling niet voorziet beslist de directeur onderwijs met inachtneming van de bepalingen van het de WVO 2020.

Alle in dit reglement opgenomen bepalingen zijn onder voorbehoud van wijzigingen in de WVO 2020.

Bijlagen

1. Toegestane hulpmiddelen
[Hulpmiddelen centrale examens | 2024 | Examenblad.nl](#)
2. Uitvoeringsbesluit WVO 2020
[wetten.nl - Regeling - Uitvoeringsbesluit WVO 2020 - BWBR0045787 \(overheid.nl\)](#)